

Solidaritet – vägen till hållbara politiska beslut

ECAD:s styrelse hade sitt ordinarie möte den 5 februari. Den här gången besökte styrelseledamöterna Visé, en liten belgisk stad som anslöt sig till vår organisation vid borgmästarkonferensen i Göteborg. Borgmästare Marcel Nevens tal vid Mayors' Forum finns tillgängligt på www.ecad.net/conference-papers.

Styrelsen diskuterade fortlöpande frågor samt återstående förberedelserna inför den 17 borgmästarkonferensen som kommer att äga rum den 22-24 april på Malta.

Styrelsemötet sammanföll lyckligtvis med en högtidlig händelse – ett nyöppnande av stadens äldsta kyrka efter nästan 20 år av renovering. På fotot står alla högtidlighetsdeltagare samlade i altardelen för att låta fotografer utföra deras arbete...

Visé med sina 17000 invånare är strategisk placerad mellan Liège och Maastricht vid områdets största vattenväg, floden Maas. Inte många historiska peripetier förbigick den lilla franskspråkiga Vallonstaden. Därför kommer det som ingen överraskning att invånarna är stolta över sina nära 700 år gamla armborstförbund och två betydligt yngre men ändå älskade arkebusiärföreningar som visade sina relikier under ceremonin i kyrkan.

Hur som helst, även i dagens förenade Europa fortsätter grannarna ge Visés medborgare anledning till oro. Den nederländska grannstaden Maastricht försöker att kasta några av sina bekymmer över gränsen. I sitt tal vid Mayors' Forum kallade Marcel Neven till solidaritet med regionens städer som är drabbade av så kallad narkotikaturism – ett fenomen som uppstod kring Maastrichts många "legala", "högkvalitativa" och "komfortabla" cannabisförsäljningsställen – coffee shops. Denna nederländska stad visade sig vara inkapabel att hitta lösningen till problemet även om stadshuset har kommit med flera idéer, bland dem ett förslag att flytta coffee shops ut från stadens centrum, närmare till den belgiska gränsen!

Visé ordnade ett möte med representanten för Maastrichts stad, Peter Corsius. De belgiska kollegorna ville att ECAD:s styrelse skulle fördjupa sin förståelse för situationen som städerna i regionen befinner sig i. De städerna som inte ser konsumtionen av marijuana under kommunal övervakning som ett bra svar på missbruksproblemet...

Man kan sammanfatta det mångordiga talet som hölls av Peter Corsius ganska kort. För mer än 30 år sedan när Nederländerna ...

Se sidan 4

Malta Conference

17th ECAD Mayors' Conference in

Malta: April 22-24, 2010

Location: Island of Gozo

EMPOWERING OUR CITIZENS TO
HEALTHIER LIFESTYLES

Hosted by the Government of Malta and
Pembroke Local Council

Register at
www.ecad.net/conferences

ECAD AWARD

The call for nominations for the 2010 ECAD Award is still open!

ECAD instituted a yearly award for member cities to honour outstanding achievements in the work against illicit drugs and thereby encourage engagement and commitment in anti-drug fieldwork and policy making. Nominations are accepted until March 31st, 2010.

Read more at www.ecad.net/award

New WFAD in May

The Second World Forum
Against Drugs will take
place in Stockholm, Swe-
den on May 24-25, 2010
under the high patronage
of H.M. Queen Silvia of Sweden.

WORLD FORUM
AGAINST DRUGS

Se sidan 4

USA storsatsar mot droger

"War on Drugs" monteras ner

President Obama vill höja anslaget för att minska drogmissbruk till 15,5 miljarder dollar nästa budgetår. Metaforen "kriget mot knarket" skrotas i nya narkotikastrategin. "Den var ineffektiv, vi behöver bredda insatserna, bland annat på vårdsidan", säger Vita husets nya drogtsar Gil Kerlikowske till Drugnews.

Regeringen föreslog en ökad budget med 521,1 miljoner dollar för att minska narkotikaanvändning och dess konsekvenser. Det handlar om mer satsningar på förebyggande och behandling, jämfört med tidigare tyngd på rättsliga åtgärder.

En ny strategi för narkotikabekämpning ska presenteras inom kort. Då väntas uttrycket "War on Drugs" slopas helt.

Det var Richard Nixon som myntade det, upplyste Kerlikowske när vi möttes före jul på ett hotell i Stockholm där han deltog på en konferens. Det länge omstridda begreppet för USA:s narkotikapolitik ska nu alltså den

tidigare narkotikaagenten och polischefen från Seattle montera ner.

60-årige Kerlikowske vill se mer satsning på prevention för att ungdomar aldrig ska börja med droger. Han betonar föräldrars och lokalsamhällets stöttande roll. Trots årtal av drogbekämpning är cannabis, piller och läkemedelsmissbruk utbredd.

Vita husets nya linje ser droger mer som ett folkhälsoproblem och personer som fastnat i beroende ska erbjudas behandling, inte sättas i fängelse. USA:s fängelser är överfulla av fångar med drogproblem. Det finns delstater där en person som grips för tredje gången med narkotika riskerar livstid.

Men att någon ett par veckor efter avgiftning får ett återfall är inget man ska straffas för, det ingår ju i sjukdomsbilden, poängterar Kerlikowske som själv har en styvson som haft missbruksproblem.

Ett system med narkotikadomstolar byggs nu upp där gripna erbjuds behandling istället

för fängelse om inte brottet är grovt.

Drugnews: *Innebär det att ni lägger om till en mer mjuk, försiktig strategi i bekämpning av drogproblem?*

– Nej, inte mjukare, utan smartare. Och låt mig vara tydlig att vi inte avser att avkriminalisera narkotika. Det finns inte på agendan, säger Gil Kerlikowske.

Sitt tal i Stockholm om framtiden på politiska området narkotika och brottslighet avslutade Kerlikowske med orden: "Jag kan inte spå, men jag föreslår att ni spänner fast säkerhetsbältet!"

I Stockholm träffade Kerlikowske i december även folkhälsominister Maria Larsson, representanter för World Federation Against Drugs och besökte Maria Ungdom. I maj väntas han åter till Stockholm för att tala vid World forum-konferensen om narkotika.

/Drugnews

Danmark börjar dela ut heroin

Danska narkomaner kommer från februari erbjudas gratis heroin när en omstridd lag träder i kraft. Först ut blir Odense och Köpenhamn.

En månad senare är börjar utdelning i kommuner runt huvudstaden medan heroinister i Esbjerg får avvakta till i sommar. Staden Århus tar ställning om en månad om man vill delta medan Ålborg röstat nej till programmet.

Omkring 230 grava missbrukare kommer till en början få statligt heroin till en skattekostnad av cirka 95 miljoner svenska kronor, rapporterar Ritzau och TT.

Den kontroversiella heroinförskrivningen (läkemedlet Diamorfin) uppges minska kriminalitet bland heroinister och underlätta deras vardag. Motkrav för att få statligt finansierade droger är att de måste infinna sig mellan en och tio gånger per dag till kliniken.

Heroinförskrivningen ska utvärderas efter några år. – Men när vi väl påbörjat på denna väg, så går det inte att vända. Det vore oetiskt att sedan förvägra en påbörjad behandling, sade Köpenhamns medicinskt ansvarige i programmet, överläkare Christian Hwid på stadens socialförvaltning, till Drugnews ifjol.

/Drugnews

Majoriteten i Storbritannien negativ till legalisering av marijuana

Det är mycket prat om legalisering av cannabis från välfinansierat håll, vilket kanske skulle få någon att tro att stödet för legalisering är större än det i själva verket är. Tvärtom så ligger den nuvarande politiken snarare i linje med vad allmänheten faktiskt anser. Ett exempel på detta framgår av en undersökning utförd av Angus Reid, som visar att en majoritet i Storbritannien motsätter sig legalisering av marijuana. Enligt undersökningen ställer sig 58 procent negativa till en legalisering medan 35 procent stöder ett sådant förslag. 7 procent är osäkra.

/Actnow

Plötslig död grusar kokainmyt

Mer än tre procent av plötsliga dödsfall i Europa kan orsakas av kokain och en kombination med tobak och alkohol ökar risken. Det hävdas i en ny spansk studie. Det finns cirka 12 miljoner kokainmissbrukare i världsdelen.

Resultaten från en studie av plötsliga dödsfall visar att myten om kokain som en säker rekreativ drog är just en myt. Kokainmissbrukare riskerar livet varje gång de intar drogen.

– Även små mängder kokain kan få katastrofala konsekvenser, som en plötslig död, säger Joaquin Lucena, som lett studien "Kokainrelaterade plötsliga dödsfall ...i sydvästra Spanien", i en kommentar till studien i European Heart Journal.

Lucena och hans team av rättsmedicinare studerade 668 människors plötsliga död i Sevilla, Spaniens fjärde största stad, åren 2003-2006 och fann 21 dödsfall eller 3,1 procent som klart kunde relateras till kokain. De 21 döda var alla män mellan 21 och 45 år.

Studien fann också att majoriteten av de döda var rökare (81 procent) och att tre av fyra hade alkohol druckits samtidigt som de tagit kokain. Denna kombination av droger ökar sannolikheten för plötslig död, konstateras i studien.

– Vår undersökning visade att kokainet dramatiskt hade försämrat hjärtats funktion och dess artärer, vilket ledde till att de avled, säger Lucena.

Eftersom kokainmissbruket ser likartat ut i Europa kan resultaten av studien appliceras för hela världsdelen, menar forskarna. Den centralstimulerande drogen är den näst mest smugglade narkotikan i världen efter cannabis. I Europa har kokainmissbruk ökat till omkring 12 miljoner människor, det motsvarar 3,7 procent av befolkningen i åldersgruppen 15–64 år. Missbruket är störst i Storbritannien och Spanien.

/Drugnews

SIRUS lager hvert år en rapport til EUs narkotikabyrå, EMCDDA, om narkotikasituasjonen i landet. Den nyeste rapporten har et spesielt fokus på cannabismarkedet og problembruk av metamfetamin.

Cannabismarkedet

Fleksibiliteten i innførselen av cannabis gjør at det er et marked som har mange ulike miljøer knyttet til seg. Beregninger av pris tyder på at det bare er ett eller to ledd mellom importører og de som selger hasj til brukerne. Markedet er tilpasningsdyktig og vil derfor i liten grad påvirkes av at politi eller toll makter å ta en eller flere av de større aktørene.

Smugling av hasj kombineres ofte med smugling av piller, amfetamin og ecstasy. Det ser derimot ikke ut til å være noen forbindelse mellom heroin- og hasjmarkedet. I Norge synes innførsel og distribusjon stort sett å være en multietnisk virksomhet. Ofte er smuglerlag sammensatt av personer med både norsk, asiatisk og afrikansk bakgrunn. Omsetningen på gateplan har derimot blitt dominert av grupper med innvandrerbakgrunn de senere årene.

Metamfetamin

Bruken av amfetaminer er økende, men økningen har de siste årene vært størst for metamfetamin. En undersøkelse fra SERAF viser at mesteparten av bruken av amfetaminer nå synes å være metamfetamin. Men kjøperne vet i liten grad hva de inntar. I følge Kripos ble det i 2009 gjort flere beslag av metamfetamin enn av amfetamin. Den viktigste årsaken til skiftet er nye produsenter og importører i markedet og trolig økt produksjon i de baltiske landene.

Narkotikabruk blant unge

Den siste store undersøkelsen av rusmiddelbruk blant europeiske 15-16 åringer ble gjennomført i 2007 og publisert i 2009. Tallene viser stabilitet og til dels en nedgang i narkotikabruk sammenlignet med

tidligere års undersøkelser. Nedgangen er mest markert i bruken av cannabis. I 2007 oppga rundt seks prosent av norske 15-16 åringer å ha brukt cannabis noen gang, mens det var ni prosent i 2003, og 12 prosent i 1999.

Det synes å være en klar sammenheng mellom bruk av cannabis og sentralstimulerende midler både blant ungdom og unge voksne. Med økende antall ganger brukt cannabis var det en klar økning i andelen som også hadde brukt sentralstimulerende stoffer.

Narkotikamarkedet og beslag

For første gang er det gjort beregninger av det sannsynlige årsforbruket av heroin i Norge. I SIRUS'undersøkelse er det anslått at forbruket var ca. 1445 kilo i 2006, mens det i årene 2000-2002 var i overkant av 2000 kilo. Nedgangen skyldes i all hovedsak en reduksjon i antall problembrukere. Estimater for 2006 antas også å kunne gjelde for 2007 og 2008. For perioden 2000-2008 har SIRUS beregnet politiets og tollvesenets samlede beslag av mengde heroin til å utgjøre i gjennomsnitt bare fire prosent av det antatte totalforbruket av heroin i Norge per år.

NORSK DEBATT

Aftenbladet:

Ketil Lund mener narkostrategien er mislykket

Høyesterettsdommer Ketil Lund mener at økt straff har vært en totalt mislykket strategi i norsk narkotikapolitikk.

-Vellykket med forbud

Bent Høie (H) og Per Sandberg (Frp) mener bruken vil øke hvis Norge avkriminaliserer bruk og besittelse av hasj og marihuana.

En mer tilgjengelig og rattsåker missbruksvård

Missbruks- og beroendevården behøver bli mer individanpassad, tilgjengelig og rattsåker menar Gerhard Larsson, regeringens særskilde utredare, som i januari presenterade en kartläggning och analys av den svenska missbruks- och beroendevården. Analysen visar på behov av förändringar i dagens ansvar och lagstiftning.

Innan Larsson lägger fram konkreta förslag i november 2010 till regeringen vill han med diskussionspromemoria "Bättre vård och stöd för individen. Om ansvar och tvång i den svenska missbruks- och beroendevården" inbjuda till en bred diskussion i hela Sverige under våren i två centrala frågor där förändringar krävs:

Vem ska ha ansvar för vad?

När och hur ska eventuella tvångsinsatser användas?

- Ansvaret för missbruks- och beroendevården är idag delat mellan främst kommunen som huvudman för socialtjänsten och landstinget som huvudman för hälso- och sjukvården. Men även staten har ansvar, bland annat för tvångsvård (LVM) genom Statens Institutionsstyrelses behandlingshem och för kriminalvården.

Missbruksutredningens analys pekar på att skadelindring är en underutnyttjad strategi i Sverige. Den ska nu analysera orsakerna och lämna förslag för att "harm reduction" ska kunna utnyttjas i större omfattning i hela landet, enligt promemorian.

Exempelvis antabus för alkoholister och sprutbyte och ökad tillgänglighet av metadon- och subutex-behandling för narkomaner, även inom kriminalvården och tvångsvården. Men att gå så långt som till injiceringsrum och heroinutdelning som i exempelvis Norge respektive Danmark undviker man nog.

SVENSK DEBATT

- Vi följer utvecklingen i bland annat Danmark som snart startar utdelning av heroin i några städer. Men det kommer med största sannolikhet inte bli aktuellt i Sverige, det är för känsligt, säger Gerhard Larsson till Drugnews.

Det är kanske oklokt att dundra fram ett förslag om legalt heroin, om det inte finns politiskt stöd. Men utredarna vill studera vilken effekt danska heroinförsöket får.

... valde sitt sätt att hantera cannabisfrågor, förstod inte alla nederländska städer hela vidden av följder som deras politik skulle föranleda i ett Europa utan gränser... Corsius föreslog oss att "fundera tillsammans" på vad som kunde göras i dagens läge. Hur stor chansen är att det rätta beslutet kommer att fattas – att stänga coffee shops? Beslutsprocessen tycks försvåras oerhört mycket av faktumet att inkomster från försäljningen av denna illegala (enligt internationella och inhemska lagstiftningar) narkotika har blivit enviktig del av stadens budget.

En kort diskussion bland medlemmarna i ECAD:s grupp efter besöket i ett av cannabisförsäljningsställe, bara några hundra meter från stadshuset, visade att vi alla har stötts av samma iakttagelse, nämligen, att kunderna som var många denna fredag eftermiddag såg ut precis som vilka som helst "vanliga" ungdomar... detta gav oss anledning till en dyster eftertanke om hur dagens system med coffee shops som tillåter konsumtion av fem gram hasch eller marijuana per inköpstillfälle vidgar cirkeln av potentiella narkotikaanvändare...

Dock finns det tecken att situationen i Nederländerna kan befinna sig på väg att tillfriskna, tack vare nationella och internationella ansträngningar. ECAD gläds över att Maastricht har en granne som är redo att hjälpa med att skapa en hållbar lösning.

ECAD tackar Visé för ett hjärtligt välkomnande och en bra organisation av mötet.

Redaktion

Ansökan om sprutbyte i Helsingborg

Regionpolitikerna har budgeterat anslag och försökt påskynda planeringen med lokal och personalrekrytering för att starta ett sprutbyte i Helsingborg. I de nio kommunerna i nordvästra Skåne finns omkring 500 injektionsmissbrukare, varav kanske 200 i Helsingborg.

– Vi har gjort de nödvändiga samråden med kommunerna, och nu skickas en ansökan in till socialstyrelsen, säger produktionsdirektör Lars Kristensson vid Region Skåne till Sveriges Radio.

Smittspridning av hepatit B är större i Helsingborg än på andra håll. Sprutbytet som blir det tredje i landet efter Malmö och Lund har inte mött något större narkotikapolitiskt motstånd i regionen.

/Drugnews

Våra europeiska samhällen har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmissbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra barns väl.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.
Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria
www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey
www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr

Ett nytt globalt forum om narkotika ska hålla i slutet av maj i Stockholm. "Vi är glada att igen kunna arrangera en internationell konferens och etablera ett forum som stärker en balanserad restriktiv narkotikapolitik i världen", säger projektledaren Sofia Modigh till Drugnews.

Ett första World Forum Against Drugs hölls i Stockholm hösten 2008 med deltagare från ett 80-tal länder. Det ledde till ett nätverk av drogrestriktiva organisationer som i somras bildade World Federation Against Drugs, WFAD, med sitt säte i Sverige.

Nu är det klart att en ny internationell konferens hålls 24-26 maj i Stockholm under beskydd av drottning Silvia.

Konferensen ska särskilt fokusera på ny forskning om cannabis, drogsituationen i länderna söder om Sahara i Afrika där några transitländer riskerar bli "narcostater"; och hur vuxnas missbruk påverkar unga vilket bl a tas upp i FN:s barnkonvention.

★ WORLD FORUM

Internationella forskare, behandlare, beslutsfattare, representanter för frivilligrörelser och myndigheter väntas delta. Några talare som nämns är Antonio Maria Costa, chef för FN:s narkotikakontrollmyndighet UNODC, folkhälsominister Maria Larsson och USA:s nye drogtar Gil Kerlikowske.

Minst 400 deltagare väntas till Stockholm från hela världen, och en stor musikfest i Kungsträdgården planeras en kväll för att mötesdeltagare och allmänhet ska kunna roa sig tillsammans. Tredje dagen är avsatt för en kongress för det nybildade WFAD.

– Legaliseringsrörelsen har länge varit välorganiserad och kunnat föra fram sin syn. Nu vill vi som ett svar på det mötas, lära av varandra och stärka drogrestriktiva krafter internationellt, säger Sofia Modigh som fått i uppgift att hålla i trådarna inför träffen i maj.

Svenska regeringen ställer två miljoner kronor i säkerhet för att kunna anordna World Forum 2010 som även ska finansieras med deltagaravgifter, sponsring och andra bidrag.

/Drugnews

HeSaidSheSaid

He said: *You don't need to do it for my sake!*

She said: *It's for my sake I do it for your sake.*

